Zilt

MAGAZINE VOOR ZEILERS

nummer 13 - 27 septembers 2007

foto:© Kurt Ariggo/Rolex

--- Carolijn Brouwer is nu Belgische --- Spannende aanloop van Eyemouth --- Knipoog van een orkaan ---- Transat 650 --- Maxfun fun --- Klipper Almere zinkt --- En: foto's en filmpjes!

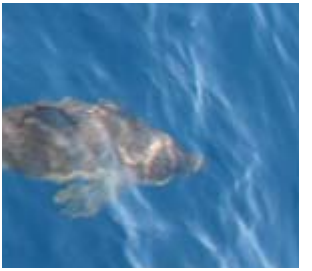

Doorzeilen

Terwijl de eerste echte herfststorm door het want giert en regenbuien het kajuitdak geselen, nadert het zomerseizoen snel zijn einde. Nog even en varend Nederland verhuist zijn boot weer massaal naar een plek op de wal. Waarom die halfjaarlijkse exodus noodzakelijk is, vragen echter maar weinigen zich af.
De gang naar de winterstalling hoort nu eenmaal bij de rituelen die het bezit van een boot met zich meebrengt.

Goedbeschouwd is het vooral een traditie die hoorde bij de boten waar we decennia geleden in rondvoeren. Niet dat die fraaie houten jachten niet tegen sneeuw of ijs konden, maar om ze mooi te houden moest er wel een winter lang geschuurd, gelakt en geknutseld worden. Moderne materialen hebben dat grotendeels overbodig gemaakt. De meerderheid van de langparkeerders, wordt zelfs weer net zo van de bok getild als dat ze er opgezet werden.

Slechts met uitzondering van een schoon onderwaterschip en een verse laag aangroeiwerende verf. Maar als dat de enige reden is om je boot een halfjaar op een bok te laten wiebelen, heb je jezelf dan niet onnodig veel prachtige zeildagen onthouden?

Denk daarom eens na of die najaarlijkse verhuizing naar de wal nu echt zo vanzelfsprekend is. Ook als het voor de komende winter al te laat is.
Overweeg eens of je je onderwaterschip niet veel beter in je korte broek op een zonnige dag in juni kunt schilderen. Vraag je eens af of je die factuur voor de winterstalling niet moet besteden aan een goede kachel en een laag thermische zeilkleding.
En probeer eens of glühwein aan boord misschien zelfs niet lekkerder smaakt dan in zo'n Oostenrijkse blokhut.
Wij kennen de antwoorden inmiddels...

de Zilt-bemanning

Zo lees je *Zilt* gemakkelijk
Download om te beginnen de jongste versie van de Acrobat Reader. Op dit moment is dat versie 8.1 Je vindt een link linksonderaan de website www.ziltmagazine.nl. Met enkele knoppen op de pagina's in Zilt kun je vlot bladeren en filmpjes bekijken.
Een overzicht van die knoppen vind je hier.

Naar het tuig kijk je als zeiler met een kritische, technische blik. Lettend op stagspanning, mastbuiging, spleetwerking en zeilstand. Maar als je die visie loslaat en toegeeft aan creativiteit, zie je ineens Lucht en Lijnenspel. Alweer een mooi bureaublad.

Download deze foto als bureaublad

DOWNLOAD

foto:© Kurt Ariggo/Rolex

in deze zilt...

2 Doorzeilen
Een overpeinzing van de *Zilt*-bemanning.

4 Download
Een wereldplaat voor je bureaublad.

8 'Het is de passie voor de sport...'
En daarvoor liet Carolijn Brouwer zich zelfs tot Belgische naturaliseren...

10 Once inside
Eenmaal binnen in Eyemouth komt Michiel Scholtes tot rust. Na een spannende aanloop.

14 Luipaard met zeebenen
'Sjors van der Woerd belicht het *Leopard 3*-ontwerp.

18 Zoute Noten
Over wind- en watergerelateerde muziek.

20 Knipoog van een orkaan
Op de ABC eilanden en Trinidad lig je veilgi voor orkanen. Maar niet helemaal zorgeloos...

30 Zilte Spullen
Nieuwe producten voor aan boord.

32 In de wind
Nieuws uit de zeilwereld. Met: Maxfun en klipper Almere.

38 Transat 650
Oceaanracen met een boot van 6,50.

46 Aangewaaid
Jullie eigen zeilnieuws

52 Zilte Wereld
Oh, zijn jullie dáááár! Kijk op de kaart, zoom in en volg *Zilt*-zeilers op de zeven zeeën.

56 Zilte Zintuigen
De foto van een storm bij Antarctica waait opnieuw bijna van je scherm.

58 Weer & Wind
Storm, windstilte of een lekker lopend windje? Het zeilersweerbericht door Henk Huizinga.

60 Bemanningslijst

EXTRA: Zilt lezersaanbiedingen!

‘Het is de passie voor de sport…’

Foto: Belset VZW

Carolijn Brouwer is profzeiler. Ze heeft vier wereldtitels op zak. Voer mee in de Volvo Ocean Race. Acteerde tweemaal op de Spelen: Sydney 2000 en Athene 2004. Nu richt ze haar vizier op Qingdao. Als stuurvrouw in de Tornado-klasse met Sebbe Godefroid als bemanning. Sinds juni van dit jaar heeft ze officieel het Belgische paspoort. Hoogtepunt dit seizoen: zilver op het Wereldkampioenschap Tornado. En passant stuurde Carolijn in het I-Shares Cup circuit, dat medio september Amsterdam aandeed.
Tijd voor een Zilt gesprek.

Over de Extreme 40 in de IJhaven
"Het was voor het eerst dat de boten in een 'badkuip' voeren. Het is absoluut een wedstrijd en ik durf bijna te zeggen: topsport...”

Over de zilveren plak op het WK Tornado
"In het voorjaar hadden we pech met blessures; die zilveren medaille is een enorm resultaat..."

Over de naturalisatie
"In juni was het officieel... Een enorme last viel van onze schouders. Ik mis het oranje wel een beetje, dat geef ik toe..."

Over de overstap naar de Tornado
"Alsof je een 100 meter-sprinter vraagt de marathon te gaan lopen..."

Over de veranderde tactiek
"Tactisch is het anders. Veel sneller, het zijn allemaal momentbeslissingen...”

Over de voorbereiding op Qindao 2008
"Van de pre-Olympics hebben we een koffer vol meegenomen met dingen waaraan we moeten werken...”

Foto: Miguel Bueno

Klik hier en luister
Het ophalen van dit bestand duurt even.

Once inside...

Soms sta je 's ochtends op een havenpier, zie je de plaatselijke reddingboot uitvaren en vraag je jezelf af hoe je dat gat 's nachts in godsnaam hebt gevonden. Eyemouth is zo'n gat. *'Shelter: Excellent, once inside.'*, zegt Martin Lawrence in *Imray's Yachtsman's Pilot*. Het venijn zit in dat 'once inside'. Bij wind of deining tussen noordwest en oost dondert de zee op Hurkars, een verzameling rotsen 300 meter NNO van de havenmond. Alleen de naam al. En om die vrij te varen stuur je 174° op geen 100 meter langs Luff Hard Rock, een kliffige uitstulping van Hare Point. Dinsdagochtend om 02.30 h. zeilen we WNW op het licht van

St Abbs, de kaap NW van Eyemouth. Bewolkt. Geen maan. Over kaarten en boeken gebogen twijfel ik of Eyemouth aanlopen wel verstandig is. De diepte boven de drempel is maar 2 meter bij LAT en er rolt een stevige noordoostelijke deining naar de kust. Maar wind en olie zijn allebei op, het water rijst en ik ben moe. ‘Eyemouth is al eeuwen een vissersplaats, dus kun je er binnen,’ mompel ik in mezelf.
Buiten speur ik naar de noordkardinaal die de Hurkars dekt. Het blijkt een lullig pitje dat erg laat door het donker prikt.
Traag naderen we langs de 52’.8e minuut, het pitje streng aan bakboord.

Uitdrijven. Hartslag omlaag. Uita

Verder weg een constellatie lichtjes, nog zonder duidelijk systeem. Dof gedonder zwelt aan. Bleke flarden in de duisternis. De Hurkars! Dichtbij. Ze intimideren me. Te vroeg, te vroeg, even wachten nog. Wachten op water. Wachten op licht. Ik stuur weer de ruimte in -terug naar zee -tot ik de branding niet meer hoor. Wachten.

Het hemelzwart vergrijst. Het water stijgt.

Ik draai de marifoon op kanaal 6: *"Any fishingvessels leaving Eyemouth harbour?"* Geen antwoord. Opnieuw naar de noordkardinaal. Pikzwart steken de Hurkars uit woedende witte kragen. Brekers sturen schokgolven naar mijn trommelvlies. Na de kardinaal bakboord uit in de lichtenlijn

ademen. Ontspannen. Pffffft...

(2 maal vast rood, ik weet het uit mijn hoofd). Daar is ‘ie! Hard bakboord. Vol gas en sturen nu, de vloed zet hard naar Hurkars en Hettle Scar... dus ook naar de rode iso van het bakboordhavenhoofd, massief, hoekig, hoger en hoger... Wat smal! Als er nu een visser naar buiten komt...

We duiken in het gat, een scheepslengte breed. Het motorgeronk dat plotseling echoot tegen de muren is van onszelf. Geen tegenligger, goddank. Gaspook in neutraal. Uitdrijven. Hartslag omlaag. Uitademen. Ontspannen. Pffffft.

Dan steekt een zeehond zijn kop uit het water, vlak naast de kuip. Of ik een visje heb. Nee beest, ik ben net binnen, eerst even dutten.

Leopard 3

luipaard met zeebenen

Illustraties: Team Leopard

Mike Slade (59) maakte fortuin als projectontwikkelaar. In zijn vak heeft hij de reputatie om altijd de juiste beslissing op het juiste moment te nemen. Met zijn nieuwste zeilende project, de 100-voeter *Leopard 3*, lijkt Slade dezelfde tactiek te volgen.

Strekkende meters

Lengte romp	: 30 m
Breedte	: 6,80 m
Diepgang	: 5,50 m
Zwenkhoek kiel	: 40°
Vaste boegspriet	: 4,50 m
Hoogte mast	: 47 m
Waterbalast	: 6000 l.
Waterverplaatsing	: 36,5 t.
Zeiloppervlak	
aan de wind	: 843 m2
voor de wind	:1604 m2

Nauwelijks een maand nadat zijn super-Maxi in Southampton te water werd gelaten, won hij de Rolex Fastnet Race in een nieuwe recordtijd. *Zilt* belicht de filosofie achter een van de meest bijzondere boten uit de internationale oceaanracersvloot.

Super-Maxi Leopard 3

Slade's opdracht aan de ontwerpers was niet eenvoudig. De nieuwe *Leopard* moest wedstrijden in de Maxi-klasse kunnen winnen, recordoversteken op zijn naam kunnen schrijven, maar ook ingezet kunnen worden voor luxe cruises en charters.

Farr Yacht Design nam de handschoen op. Het bureau ontwikkelde een concept waarbij geen concessies werden gedaan aan de prestaties van de romp en het tuig.

De carbon mast torent 47 meter boven de boot uit en draagt aan de wind 843 vierkante meter zeil. De 5,50 meter stekende zwenkkiel met zijzwaarden doet in niets aan

luxueus toeren denken en de 4,50 meter lange vaste boegspriet is een noviteit op zich. In zo'n racemonster is meestal slechts plaats voor een eenpitsgasfles en een op een buis gespannen zeil als kooi. Voor de *Leopard 3* tekende Ken Freivokh Design echter een ultralicht, luxe interieur. Via brede carbon traptreden kom je in de lichte en moderne kajuit, met aan bakboord een riante eettafel voor twaalf gasten en aan

stuurboord de carbon koffietafel met comfortabele stoelen en een 'entertainment centre' met het laatste model flatscreen tv. Wat dit interieur het meest bijzonder maakt, is het gegeven dat het volledig demontabel is. Voor elke wedstrijd verhuist het moeiteloos naar de wal.

Na twaalf maanden intensief racen zal *Leopard 3* zijn tweede levensfase ingaan. Nadat er drie dubbele hutten zijn ingebouwd gaat de boot charteren in het Caribisch gebied en de Middellandse Zee. De vaste wedstrijdbemanning van 25 profs wordt dan uitgedund tot een chartercrew van acht personen. Ook in die uitvoering zal *Leopard 3* nog altijd een imposante verschijning zijn die zijn chartercollega's moeiteloos zoek zeilt. Maar voor Mike Slade is dat ongetwijfeld het moment om over *Leopard 4* na te denken.

Dansen aan Zee

De zee inspireert! Dichters, schrijvers en ook muzikanten.
Laurens van Zijp speurt naar wind- en watergerelateerde liedjes.

Deze aflevering: *Dansen aan Zee*
Door: Bløf CD: Watermakers, EMI Music Holland, 2000.
Opname met Christina Branco: Paradisolife, 2002.

Ja, lieve mensen, van Cristina Branco (zie vorige *Zilt*) is het maar een kleine stap naar onze vrienden van Bløf . Willem Duys zou het zo geformuleerd hebben. Maar het klopt, de Zeeuwse band werkt veel samen met buitenlandse artiesten. Hun recente grensoverschrijdende project *Umoja* (cd, dvd, film) is daar de weerslag van. In het Portugese Obitas namen ze *Herinnering aan Later* op met Branco. Een hernieuwde samenwerking met de Portugese zangeres, want al veel eerder speelden ze samen het nummer *Dansen aan Zee*.

De liedjes van Bløf hebben een prettig zilt karakter. *Dansen aan Zee* is daar een goed voorbeeld van. Logisch ook, de Bløf-mannen zijn -afgezien van de drummer- als Zeeuwse roomboterkinderen opgegroeid met klei, dijken, wind, zee, Schelde en schreeuwende meeuwen. Invloeden die je proeft in de teksten van bassist en tekstdichter Peter Slager. Zanger en linkshandig gitarist Paskal Jakobsen heeft de juiste strot voor een zoutig geluid. In *Dansen aan Zee* sluit de sprankelende stem van Cristina Branco er naadloos bij aan.

Daar komt mijn schip al aan
Ik kijk vanaf het strand
Schrijven in het zand
Is voor mij nu wel gedaan
Want de letters van je naam
Blijven in het zand niet staan

foto: Laurens van Zijp

Maar de wetten van het land
Gelden niet op volle zee
Dus ik neem je naam maar mee
Gun me een vaarwel
En vergeef me dat ik hardop
Alle passen tel

Laten we dansen, m'n liefste
Dansen aan zee
Laten we dansen, m'n liefste
Dansen aan zee
Een afscheidswals aan de waterlijn
Dansen aan zee
Een voor je tranen
Twee voor de mijne
Drie voor de horizon
Waaraan we verdwijnen

Een, twee, drie, haak in, dein mee, droom weg...

[Beluister een fragment]

Eerder in deze reeks zijn beschreven: The Downeaster Alexa-Billy Joel (Zilt 1), Sail-on-sailor-Beach Boys (Z2), Last Great American Whale-Lou Reed (Z3), Als het Golft-De Dijk (Z4), All at Sea-Jamie Cullum (Z5), A Salty Dog-Procol Harum (Z6), Down by the Sea-Men at Work (Z7), Southern Cross-Crosby, Stills, Nash (Z8), Single Handed Sailor-Dire Straits (Z9), Sea Fever-William Topley (Z10), Blues voor Slauerhoff-Zijlstra (Z11), Angústia-Cristina Branco (Z12)

Knipoog van ec

foto: © Steve Aspey

en orkaan

In *Zilte Wereld* nummer 11 schreven we over de prachtige zeiltrips die de *Stargazer* in de zuidelijke Carieb maakt, met een schuin oog op de radarbeelden van naderende orkanen. Bijna alle tropische stormen en orkanen trekken noordelijk van de ABC eilanden en Trinidad langs, daarom zijn het in de zomer populaire verzamelplaatsen van vertrekkers. Dat het zeilen daar niet altijd helemaal zorgeloos is, vertelt het verhaal van de Engelse zeilers Lyn en Steve.

‘One long lesson’

Lyn en Steve staan met hun oude Jeanneau Melody in Trinidad op de wal voor groot onderhoud aan de boot. Als de orkaan Dean 200 mijl ten noorden van het eiland voorbij raast, staat er op de steigers een harde wind. Echt verontrustend is het niet. Toch haalt Steve voor de zekerheid zijn bijboot uit het water. Precies op dat moment rollen een paar enorme golven de haven binnen. Ze slaan over de kade en overspoelen de dinghy. De stalen Engelse boot die in een box ligt krijgt enorme klappen te

foto's: © Steve Aspey

verwerken. De solovarende eigenaar staat op de wal en probeert extra lijnen uit te zetten. De landvasten houden het bij de eerste golven, maar bij de derde breker, die weerkaatst wordt door de betonnen kademuur, breken drie van de vier achterlijnen. Een volgende steile golf beukt op het achterschip en spoelt door het nog openstaande kajuitluik naar binnen. Door de kracht van het water breken de windvaan en het roer. De stalen boeg ramt de kademuur. De eigenaar kan alleen nog maar hopen dat z'n niet verzekerde bezit zal blijven drijven. Op het moment dat Steve de een na laatste foto neemt, wordt het de eigenaar van de blauwe boot teveel: hij springt in het water en klimt met gevaar voor eigen leven aan boord. Het lukt hem om nog een paar extra achterlijnen aan te brengen. Dat is de redding voor zijn boot. Even daarna nemen de golven weer af en is het

gevaar definitief voorbij. De *Melika* van Lyn en Steve lag twee weken eerder op precies dezelfde plek als de blauwe boot op de foto's. Steve realiseert zich dat zijn, eveneens onverzekerde, polyester Jeanneau in deze situatie waarschijnlijk gezonken zou zijn. Hij besluit zijn relaas dan ook met een typisch Engelse understatement: *"Oh well, life is one long lesson, and the lesson from today is a reminder of how powerful the sea can be"*.

De satellietfoto is op precies hetzelfde moment genomen als de foto's in de haven. De kern van orkaan Dean bevindt zich dan zo'n 200 mijl ten noorden van Trinidad en trekt naar het westen. Hoewel Dean uitgroeit tot een orkaan van de hoogste categorie, is hij niet uitgestrekt. Terwijl rond het centrum windsnelheden van 140 knopen voorkomen, rapporteren meteorologen op de Benedenwindse eilanden niet meer dan 30 knopen. Het is dan ook niet de wind die voor de spectaculaire foto's op de vorige pagina's verantwoordelijk is, maar de zeegang. De golven die door de orkaan worden veroorzaakt hebben vele honderden mijlen nodig om hun energie kwijt te raken.

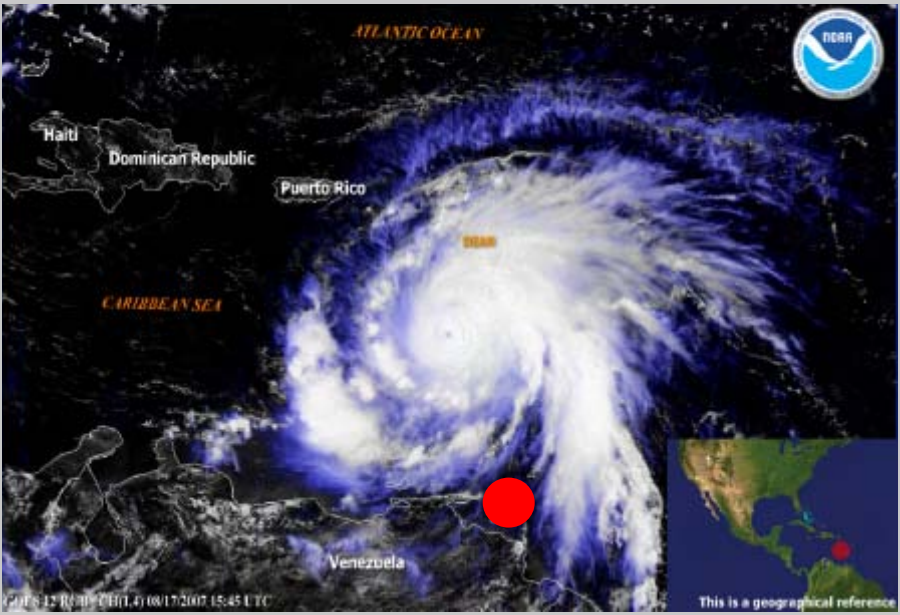

Caribisch vaarseizoen

Het orkaanseizoen in het Caribisch gebied begint officieel op 1 juni en eindigt 6 maanden later op 1 december. De meeste en krachtigste orkanen komen voor in augustus, september en oktober.

In nog niet al te verre verleden, toen weerberichten minder betrouwbaar en beschikbaar waren, zorgden schippers in het gebied ervoor dat ze een '*hurricane hole*' achter de hand hadden. Meestal waren dat goed beschutte inhammen diep in het mangrove bos. Die plekken zijn er natuurlijk nog altijd, maar tegenwoordig leiden ze, met het sterk gestegen aantal jachten, aan een ernstig capaciteitsprobleem. Om die reden, maar ook omdat 'goed beschut' in relatie tot orkanen een uiterst relatief begrip is, kiezen veel zeilers ervoor om aan het begin van de zomer buiten het bedreigde gebied te zijn. De Benedenwindse eilanden, Trinidad en de noordkust van Zuid-Amerika zijn dan populaire plekken. Een absolute veiligheid bieden die gebieden overigens niet. Met twee procent kans op een verniegende storm is het risico echter aanzienlijk kleiner dan een paar honderd mijl naar het noorden.

Orkaangreppel

Sommige jachthavens gebruiken 'orkaangreppels' om boten op de wal te stallen. Daarbij wordt de kiel ingegraven en steunt de boot op zijn romp. Of het echt een nachtrustbevorderende methode is, betwijfelen we.

Mikado

Vertrekkers kunnen er tenminste nog voor zorgen dat ze niet op het verkeerde moment op de verkeerde plek zijn. Maar als je gewoon in Florida woont kun je toch moeilijk twee keer per jaar je boot duizend mijl verhuizen. Op de foto hiernaast zie je hoe de Bayou Grande Marina in Pensacola er in 2004 aan toe was, nadat de orkaan Ivan er zijn spoor overheen trok. Foto: U.S. Navy Photo

tekst: Ruud Kattenberg

Eenrichtingverkeer

Als je je verdiept in de wetmatigheden van tropische stormen, is overvallen worden door een orkaan niet nodig. Tenminste, als je niet in een van de bedreigde gebieden woont, maar met je boot onderweg bent.
Zilt-meteoroloog Henk Huizinga legt uit...

In schril contrast met hun gewelddadige einde, beginnen orkanen tamelijk onschuldig. Als een gewone tropische bui boven zee. Die bui, op zijn beurt, ontstaat als de damp van zeewater opstijgt en in de koude bovenlucht condenseert. Het is het proces dat meteorologen *convectie* noemen. Om het in gang te zetten is een watertemperatuur boven 26 graden nodig. Zelfs in de tropen, zal dat alleen aan het eind van de zomer het geval zijn. Door dat gegeven zijn zowel het gebied als de periode waarin tropische buien voorkomen, beperkt. En lang niet elke tropische bui groeit uit tot een allesverwoestende storm. Het fenomeen kan zich vele duizenden keren voordoen, met als enige resultaat dat je er flink nat van wordt.

Voor een orkaan moet dus aan veel meer voorwaarden worden voldaan, dan een hoge watertemperatuur alleen. Een daarvan is dat de lucht rond de bui circuleert, net zoals met een lagedrukgebied op onze breedten. Die beweging wordt veroorzaakt door de draaiing van de aarde om zijn eigen as. Dat effect, dat de naam van zijn ontdekker *Coriolis* draagt, gedraagt zich op het noordelijk en zuidelijk halfrond tegengesteld. Op de evenaar is het dus neutraal, terwijl het effect toeneemt naarmate je dichter bij de polen komt. Dat is precies de reden dat er in het gebied tot de 5e breedtegraad aan weerszijden van de evenaar geen tropische stormen of orkanen voorkomen; de lucht wordt er eenvoudig niet in circulatie gebracht.

Als dat op hogere breedten wel het geval is, hoeft het nog steeds niet mis te gaan. Dat is pas het geval als ook de atmosfeer in de omgeving van de bui onstabiel is. Op de Noord-Atlantische Oceaan manifesteert die

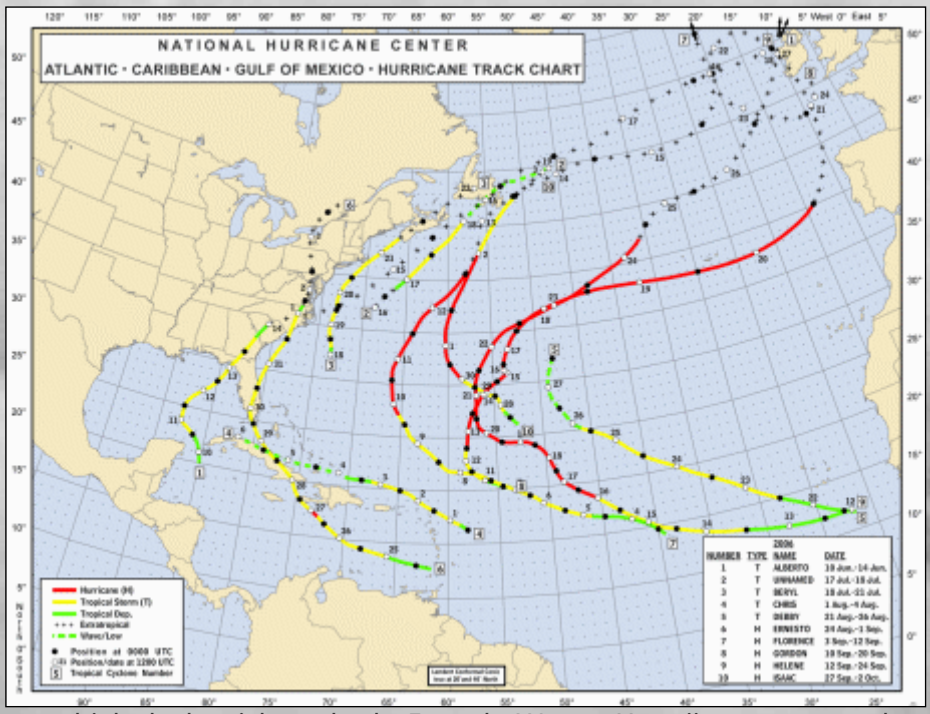

onstabiele lucht zich vaak als *Easterly Waves*. Het zijn grote complexe buiensystemen die boven het Afrikaanse vasteland ontstaan en pas boven het Caraibisch gebied hun laatste adem uitblazen. Zo'n Easterly Wave is niet alleen een comfortabel transportmiddel voor een beginnende tropische storm, maar levert ook de ideale omgeving om verder uit te groeien.

De Easterly Wave -op onze breedten zouden we het verschijnsel een trog noemen- veroorzaakt ook een deukje in het luchtdrukpatroon rond het Atlantische hogedrukgebied. Door die verstoring ondervindt het systeem naar het noordwesten minder weerstand dan in andere windrichtingen. Vrijwel elke orkaan heeft daardoor de neiging naar het noordwesten te willen koersen. De kaart met de orkaanbanen uit 2006, laat dat goed zien. In welke mate tropische stormen worden afgebogen, is echter afhankelijk van heel veel variabelen in de atmosfeer. Vat krijgen op dat proces is de grote uitdaging van de meteorologische diensten die orkaanbanen voorspellen.

met *Zilt* de v

Meteo voor zeilers

In twee zaterdagen geeft *Zilt*-meteoroloog Henk Huizinga je inzicht in de mechanismen achter het weer, en leert hij je om weersinformatie te verzamelen en te gebruiken. Onmisbare kennis voor iedere zeiler die het varen op ruim water serieus neemt. Er zijn zowel cursussen voor beginners als voor gevorderden.

klik hier voor meer informatie

in samenwerking met

nimos
METEO TRAINING

winter door…

Naar de Heineken Regatta

Van 6 tot 9 maart wordt op Sint Maarten weer de Heineken Regatta verzeild. Opnieuw zullen honderden Nederlandse zeilers een week lang de winter inruilen voor passaatwind en turkooizen water. Wil jij een van hen zijn? Versterk dan een van de *Zilt*-teams in de grootste regatta van het Caribisch gebied.

klik hier voor meer informatie

in samenwerking met

The Advanced Travel Partner

Zeilmakers: samen sterker

Het logo van Nederlands grootste zeilmaker, het rode plompenblad van De Vries Sails in Grouw, is nu onderdeel van het UK-Halsey Sailmakers beeldmerk. De Friese zeilmaker heeft zich aangesloten bij dit bekende, wereldwijd opererende merk dat in Nederland vooral populair is door de Tape Drive zeilen. Volgens de Vries Sails is het voor zelfstandig opererende zeilmakerijen vrijwel onmogelijk geworden om op technologisch terrein gelijke tred te houden met de 'grote' namen in de zeilmakerswereld. “Het is altijd onze ambitie geweest onze klanten het beste te kunnen leveren. Om dit ook in de toekomst te kunnen blijven doen is deze samenwerking absoluut noodzakelijk”. De Vries Sails verzekert zich aldus van continuïteit in R&D en van veel kennis. Het Tape Drive voegt De Vries toe aan zijn leveringsprogramma. www. devriessails.nl

Hagoort Sails versterkt zijn positie door Kool Sails uit Baarn over te nemen. De zeilmakerij is vooral populair in verschillende eenheidsklasses en bij wedstrijdzeilers in Midden-Nederland.
Aat Kool wilde met zijn onderneming een strategische stap nemen. “Ik ben hiermee heel gelukkig. Met behoud van mijn visie en persoonlijke identiteit kan ik meewerken aan de onderneming.” Hij blijft leiding geven aan het team in Baarn, dat tegelijk onderdeel is van een groter geheel met meer mensen en mogelijkheden. Volgend jaar start de bouw van een nieuwe zeilmakerij op de bestaande locatie in Baarn. Hagoort verwacht door de overname een dominantere rol kunnen spelen in de Nederlandse markt. www. hagoortsails.nl

Porsche-design op je boot

We keken vreemd op bij het persbericht over de CarbonWinch. De lier is uitgerust met een elektrische motor, een zwaar stuk techniek dat je niet snel associeert met het ultra lichte koolstof. Toch claimt de importeur, BoMarine, door het gebruik van koolstof minimaal 50% gewichtsbesparing ten opzichte van conventionele elektrische lieren.

Het vernieuwende van dit product zit echter meer in de plaatsing van de elektrische motor. Deze zit ingekapseld in het lierhuis en niet onderdeks, zoals bij conventionele lieren. De CarbonWinch is door de interne motor eenvoudig te monteren. Alleen de elektrische bedrading moet door het dek heen, maar dat vergt geen grote boorgaten. De lier past zelfs op de mast, iets wat bij bestaande modellen niet kan.

Handbediening met een lierhendel is altijd mogelijk. De hendel zwaait niet mee als de lier elektrisch draait. Motor en overbrenging zijn ingekapseld en daardoor onderhoudsvrij. Als dat waargemaakt wordt is de CarbonWinch een bijzonder product. Voor 5445 euro excl. BTW staat dit Porsche-ontwerp op je boot. Wil je lopend op de steiger je zeil al kunnen hijsen, dan is de radiografische afstandsbediening een handige optie. www. bomarine.nl

Maxfun fun

Op 17 september werd Walter Geurts Nederlands Kampioen Maxfun25. De titelstrijd voor Hellevoetsluis werd gekenmerkt door de sterk wisselend wind. John Vaan wist in de slotrace de 2de plek over te nemen van Marco van Driel die 3e werd.
Foto's: sailingshots.nl

In de Wind

Klipper ten onder

Woensdag 19 september is de driemast charterklipper *Almere* op het Markermeer lek gestoten en gezonken. Alle opvarenden, een groep van 31 Duitse schoolkinderen met begeleiders, werden gered. De reddingsboten van de KNRM stations Enkhuizen en Marken, plus de reddingsbrigade Warder waren snel ter plaatse, evenals te hulp schietende schepen. Nadat de opvarenden van boord waren gehaald, probeerden twee andere charterschepen de *Almere* naar ondiep water te brengen. Ondanks vier pompen lukte het niet de klipper drijvende

te houden en het schip zonk voor op de positie 52.36.407N-05.07.511O, ca 1 mijl ZZW van de Nek, tussen de Nek en de sport E. Daags na het zinken begonnen bergers al met de berging van het schip. Volgens de berichten raakte de *Almere* lek na de EA-1 boei te hebben geraakt. De Raad voor Transportveiligheid is ingeschakeld voor een onderzoek naar de toedracht. De ruim 40 meter *Almere* stamt uit 1897 en is sinds 1994 als zeilcharterschip in de vaart.

Foto: Wouter van Dusseldorp - www. egberdina.nl/zeepost/

Windvaan op zijn kop

In het artikel 'Sturen op de wind' (*Zilt 12*) noemden we de omgekeerde windvaan van de Mr. Vane. Anders dan wij suggereerden is het principe geen uitvinding van de producent van die windvaanstuurinrichting, maar van Jan Alkema (foto links). De echte uitvinder liet ons weten dat hij de 'Upside Down vane' al in 1999 heeft ontwikkeld en dat zijn systeem inmiddels volop erkenning kreeg. Vorig jaar was het zelfs de reden om hem de John Hogg prijs van de AYRS (Amateur Yacht Research Society) toe te kennen. *Zilt* had dus even niet opgelet. Sorry daarvoor, Jan.

Ook meldde Jan Alkema ons dat de tekening die we gebruikten ter illustratie van het pendulum-principe niet juist is. *'De tekening wordt veelvuldig gebruikt in publicaties en ook in een aantal boeken over windvaanstuurinrichtingen'*, schrijft hij: *'maar de getekende lay-out van de stangetjes tussen de windvaan en het pendulum maakt het systeem volkomen instabiel.'* Jan liet het niet alleen bij die opmerking, maar stuurde ook een verbeterde versie van de tekening mee.

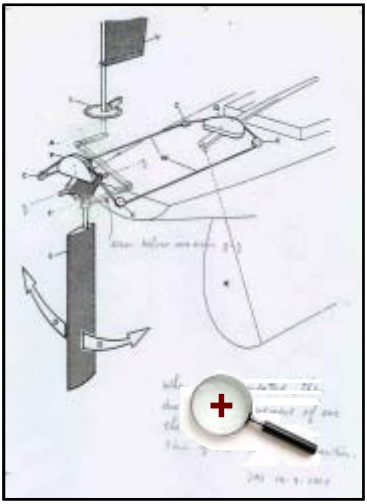

Klik op het vergrootglas.

spinlock

deckware series

Een reddingsvest werkt alleen als het gedragen wordt!

Spinlock streeft ernaar dat u een reddingsvest draagt. Compact en comfortabel draaggemak, gecombineerd met maximale veiligheid volgens de normen... en meer! Het Spinlock Deckvest is standaard uitgevoerd met geïntegreerd harnas, spatwaterkap en flitslicht. Niet voor niets kozen zes van de zeven Volvo Ocean Race teams voor het Spinlock Deckvest!

Klik hier voor de specificaties van het Deckvest

deckvest®

...with PETZL technology

More Marine

www.moremarine.nl

Transat 650

Foto: Pierre Garenne

tekst: Ruud Kattenberg

Op 18 september vertrokken de 84 deelnemers aan de 16e Transat 650 uit Fort Boyard, nabij het Franse La Rochelle. Vijfenhalve dag later bereikte Isabelle Joschke als eerste de finish van de eerste etappe op het eiland Madeira. Met haar zesenhalve meter lange boot haalde de winnares een gemiddelde snelheid van 8,6 knoop. Op 6 oktober vertrekt de vloot voor de grootste uitdaging: de ruim 4000 mijl lange oceaanoversteek naar het Braziliaanse Salvador de Bahia. Meer over de Transat op de volgende pagina's...

Dertig jaar Mini-Transat

De Mini-Transat begon in 1977 als een initiatief van de Engelsman Bob Salmon. Het zat hem dwars dat grote boten en dito budget het solozeilen steeds meer gingen domineren. Aan zijn transatlantische wedstrijd mogen dan ook alleen amateurs met boten van 6,50 meter lengte meedoen. Uit documentatie van die eerste jaren blijkt dat 8000 euro voldoende was om met een volledig uitgeruste, nieuwe boot, inclusief sleeplog en plastic sextant (!), aan te start te verschijnen.

De formule sloeg direct aan. Aan de eerste editie, van Zuid-Engeland naar Antigua in het Caribisch gebied, deden 24 boten mee. In volgende jaargangen verdubbelt dat aantal, vooral door de deelname van Franse zeilers. Sinds 1985 is ook de organisatie van de tweejaarlijkse solowedstrijd in Franse handen. Heel lang was Brest de startplaats en eindigde de race in Guadeloupe.

De naam is inmiddels veranderd in Transat 650.

Contrast: Een Muscadet uit 1977 en de eerste etappe winnaar (onder) uit 2007.

Foto: Pierre Garenne

Over de oceaan

De eerste Transat-etappe is de kortste, maar meestal ook de lastigste. De Golf van Biskaje zorgt in de vroege herfst dikwijls voor de zwaarste omstandigheden van de hele race. Vooral het traject naar het verplichte waypoint bij Kaap Finisterre vergt dan het uiterste van de deelnemers. Ook in deze editie dreigde dat te gebeuren tot de organisatie besloot de start twee dagen uit te stellen. Door die beslissing was de hele route dit keer ruim bezeild. Doorgaans geldt dat ook voor de 5000 mijl lange tweede etappe. Direct na de start proberen de deelnemers zo snel mogelijk de noordoostpassaat te vinden die ze tot de evenaar brengt. Daar zoeken de zeilers hun weg zoeken door de Doldrums met de verradelijke windstiltes. Eenmaal op het zuidelijk halfrond zal de wind weer geleidelijk toenemen uit het noorden tot noordwesten. Het venijn van de Transat zit vaak in zijn 'lichtweer'staart. Niet zelden werd de race pas onder de meteorologisch onvoorspelbare Braziliaanse kust beslist.

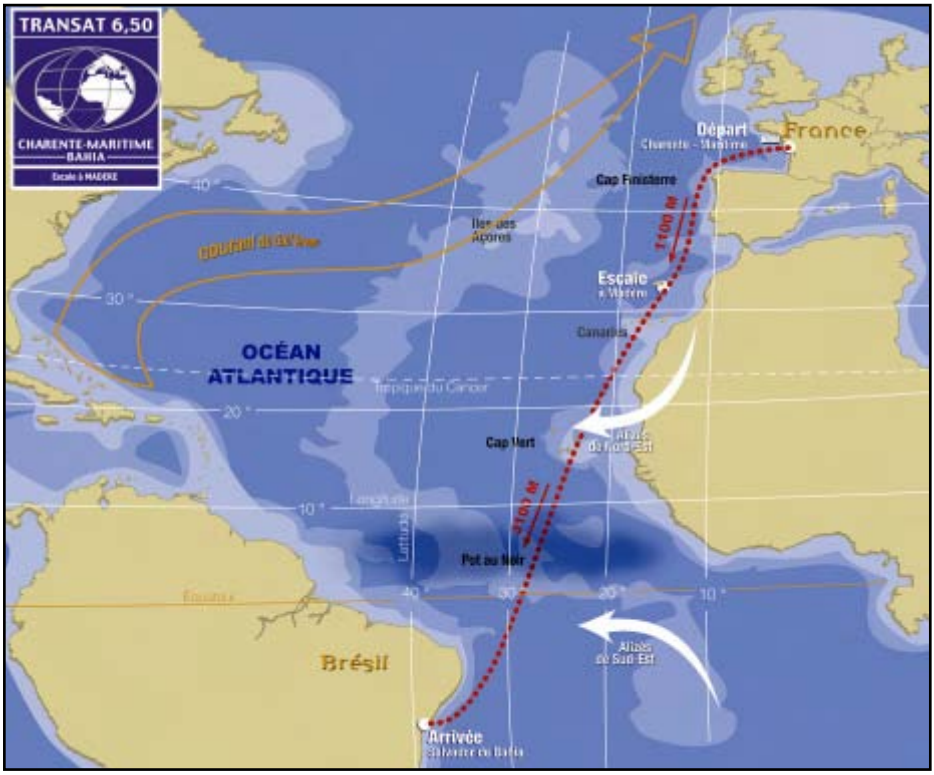

Neerlands Hoop

Foto: Pierre Gatenne

Voor veel huidige zeezeilers van naam betekende de 'Mini' de opstap naar een glanzende carrière. Op de oude deelnemerslijsten staan coryfeeën als Yves Parlier, Jean-Luc van den Heede, Loick Peyron, Isabelle Autissier en Ellen MacArthur. Slechts twee Nederlanders deden eerder mee. In 1993 viel Hans Bouscholte in kansrijke positie uit met een gebroken mast. In 2001 was Sander Bakker de eerste, en tot nu toe enige, landgenoot die de race uitvaart. Aan deze editie doen drie Nederlandse zeilers mee.

Jelmer Bouw (26) – VanUden / Sailcenter

Van de drie Nederlanders heeft Jelmer Bouw het kleinste budget. Dat heeft zijn voorbereiding beïnvloed. Een top tien-klassering is daardoor waarschijnlijk wat te hoog gegrepen, vindt hij zelf. Met zijn verrassende 13e plaats in Madeira kan hij echter nog steeds zijn eigen ongelijk bewijzen.

Koen van Esch (40) - KLM

Koen van Esch werkte bij Team Heiner voor hij zich fulltime aan de Transat 650 overgaf. In de afgelopen twee jaar realiseerde hij een aantal podiumplaatsen in Classe Mini races. Dat maakte hem tot een van kanshebbers in de Transat. Een gebroken roer in etappe 1 dwong Koen echter tot een pitstop.

Lucas Schröder (32) - T-Mobile

Econoom Lucas Schröder voerde een uiterst professionele campagne, inclusief Franse trainer en coach. Die aanpak zorgt voor een opgaande lijn in de resultaten vande relatief onervaren zeiler. Zie zijn knappe 5e plaats in Madeira. Het sterkt hem in zijn ambitie om ook in Brazilië in de top vijf te staan.

SERIE VERSUS PROTO

De Mini 650 klasse kent twee type boten die alleen hun lengtemaat als overeenkomst hebben. De eenheidsklasse kent serie gebouwde boten, waarvan de Franse Pogo het meest populair is. Romp, dek en zijn gelijk. De dekindeling en de zeilen maken het verschil.
De Proto's vormen het andere type. Veel extremere boten, open voor experimenten, zolang de veiligheidseisen maar worden gerespecteerd. De meeste Proto's hebben kantelkielen, waterballast en koolstofmasten. In deze Transat zijn beide type boten ongeveer gelijk vertegenwoordigd. Op de foto zeilt de Belgische kanshebber Peter Laureyssens in zijn Proto.

Bekijk de video van Peter Laureyssens op volle snelheid

Foto: Mark Meulemans/Vision-Art

TRANSAT 6,50
CHARENTE-MARITIME
BAHIA
Escale à MADÈRE
www.plyach
ecover.com
ECOVER

foto: © Theo Hin

Brons plus paralympisch ticket voor Schmitter

Thierry Schmitter heeft brons veroverd op de IFDS wereld-kampioenschappen op het Ontariomeer in het Amerikaanse Rochester. Hiermee is de Nederlander verzekerd van deelname aan de Paralympische Spelen 2008 in Beijing in de 2.4mR klasse en dat was het doel van Schmitter. Op het WK was de Fransman Damien Seguin oppermachtig, hij won de titel voor Heiko Kröger uit Duitsland.

Op derde plaatsen heeft Schmitter een abonnement: het is de derde keer dat hij op het WK brons pakt. Ook op de Paralympics 2004 in Athene werd hij derde. Thierry Schmitter is in Frankrijk geboren, maar woont sinds zijn derde in Nederland. In 1994 voltooide hij zijn studie Maritieme Techniek in Delft. Naast fanatiek zeiler was hij verwoed bergbeklimmer. In 1998 werd hij door een lawine meegesleurd, brak zijn rug en raakte invalide. Het aangepast zeilen is voor hem een manier om als competatief sporter weer actief te zijn. (foto's: coach4sailing)

Waterspiegel

Dit plaatje wil ik jullie niet onthouden. De foto (linkerpagina) heb ik genomen in het Noorse Sunndal. Na een voorspoedige tocht van drie dagen en twee nachten, konden mijn vrouw Judith en ik genieten van sneeuw, ijs en bergen in de fjorden. Spiegelglad water maakt de foto 180 graden draaibaar... (klik op de). Theo Hin

Sfeer snuiven op de Klassieke Schepenbeurs

De lucht van de Klassieke Schepenbeurs is al jaren een geweldig USP, een unique selling point. Geen beurs waar het zo lekker geurt: een smakelijk aroma van gerookte paling, teer, hout, blanke lak, sterke koffie en zware shag. **Van 9 tot en met 11 november** kun je Enkhuizen weer sfeer opsnuiven. Dan is de elfde editie van deze sympathieke tentoonstelling die zich richt op klassieke en traditionele schepen.

De beurs is drie dagen het ontmoetingspunt voor vakkundige eigenaren en toegewijde liefhebbers. Ontwerpers, bouwers, scheepstimmerlui, tuigers en toeleveranciers geven er informatie over materialen en producten. Behoudsverenigingen, klassenorganisaties, charteraars, verzekeringsmaatschappijen en makelaars bieden hun diensten aan. Er zijn lezingen en demonstraties. Meer dan honderd schepen zijn te zien en te koop op de beurs en in de haven.

Openingstijden:
10.00 – 18.00 uur.
Toegangsprijs: **€ 10,00**
Plaats: **Gependam, Enkhuizen**, op loopafstand van het station.
Parkeren: volg de borden, de veerboot is gratis.
Zie: www. klassieke-schepen.nl

32e Enkhuizer Klipperrace: slim en snel zijn

De Enkhuizer Klipperrace is een typische najaarsklassieker. Op **zaterdag 13 en zondag 14 oktober** is de 33e editie. De ankerstart in het Krabbersgat, het begin de van de Driestedenrace op zaterdag, is een indrukwekkend moment. De schippers kiezen welke route ze nemen tussen Medemblik, Stavoren en Urk. Slim zijn en snel zeilen is het devies. Het draait om gezeilde tijd. Op zondag is er een baanwedstrijd. TCN (Traditionele Chartervaart Nederland) is hoofdsponsor. Er is een speciaal Klipperrace arrangement. Voor 149 euro volpension, exclusief drankjes en vervoer, kun je het weekend meebeleven.
Voor alle informatie en boekingen: www. klipperrace.nl

foto: Ties van Os

Russische deelnemer Volvo Ocean Race

Aan de komende Volvo Ocean Race 2008/09 doet ook een syndicaat uit Sint Petersburg mee. Na het afhaken van *Mean Machine* verwierf het Russische team de voormalige *Pirates of the Carribean* als trainingsschip. *Zilt*-lezer Maarten Vos spotte de boot voor anker op de rivier de Neva met de Peter en Paulvesting op de achtergrond. Sint Petersburg is de laatste finishplaats van de VOR die in november 2008 start in Alicante.

Frisseneuzenraces

Jules Bänffer heeft een missie: evenementen opzetten voor shorthanders. Zijn Shorthanded.nl organiseerde al de 50 Mijl race, de Bruine Bank Race en de 1000 Mijler. Aan dat rijtje is toegevoegd de Coldhanded Cup. Een reeks frisseneuzenraces voor shorthanders, vanuit Flevomarina in Lelystad. De data zijn 27 oktober, 24 november, 15 december, 26 januari, 23 februari en 15 maart. Kosten: 75 euro bij voorinschrijving, of 20 euro per wedstrijd. Zie ook www.coldhanded.org

foto: Detmer Zandstra

Berenburg Cup

Prettig fanatiek zijn ze wel, de instructeurs van zeilschool Ulepanne in Balk. Na het seizoen slaan ze aan het wedstrijdzeilen om de Berenburg Cup. Ooit begon dat als training voor de Nederlandse Zeilschool kampioenschappen. Dit jaar staat de 9e editie op stapel en daarin start een zestigtal zeilers. De data zijn: 16-18 november, 14-16 december en 18-20 januari. Bij de kachel zitten kan altijd nog. Zie www.berenburgcup.nl

Legendarische klank

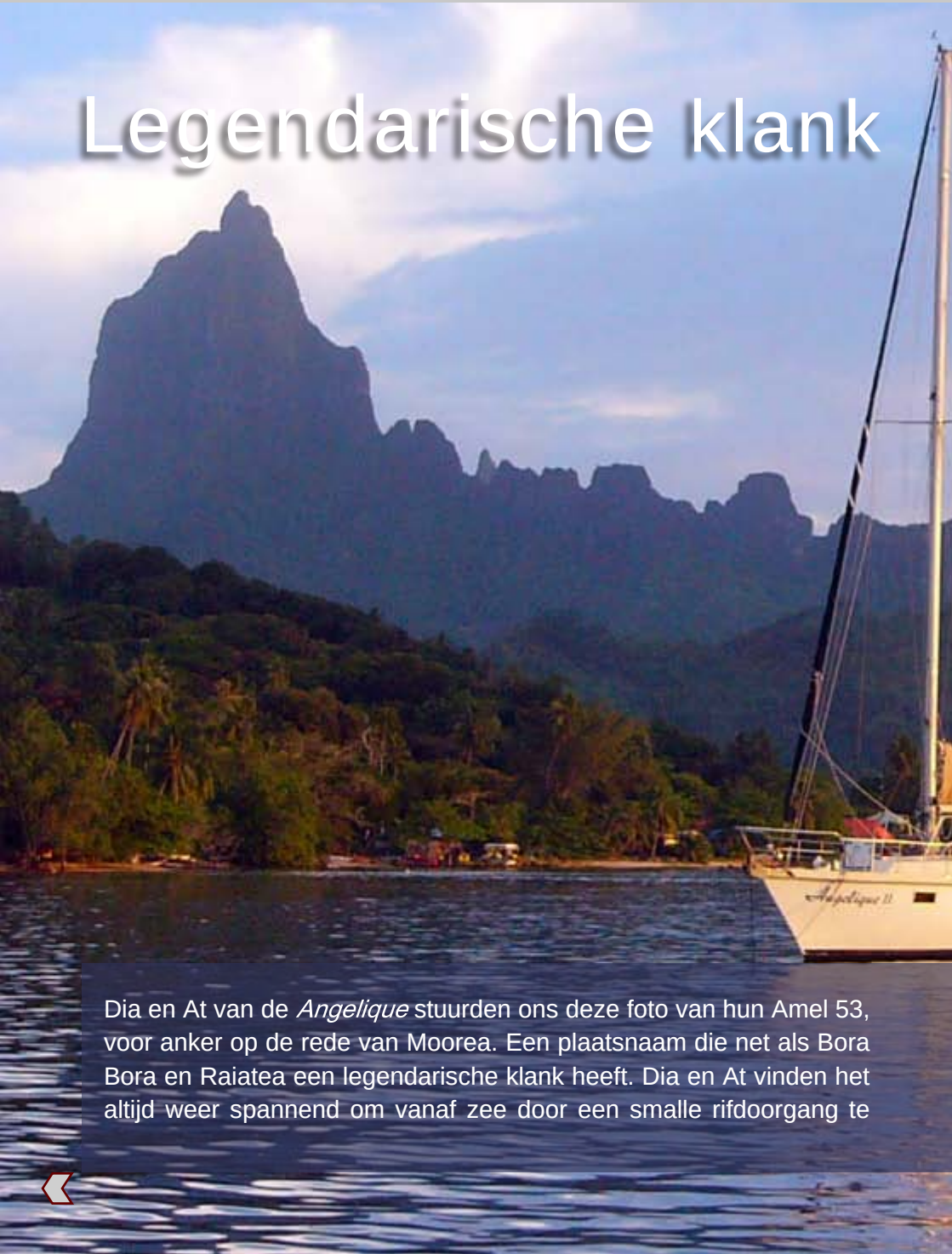

Dia en At van de *Angelique* stuurden ons deze foto van hun Amel 53, voor anker op de rede van Moorea. Een plaatsnaam die net als Bora Bora en Raiatea een legendarische klank heeft. Dia en At vinden het altijd weer spannend om vanaf zee door een smalle rifdoorgang te

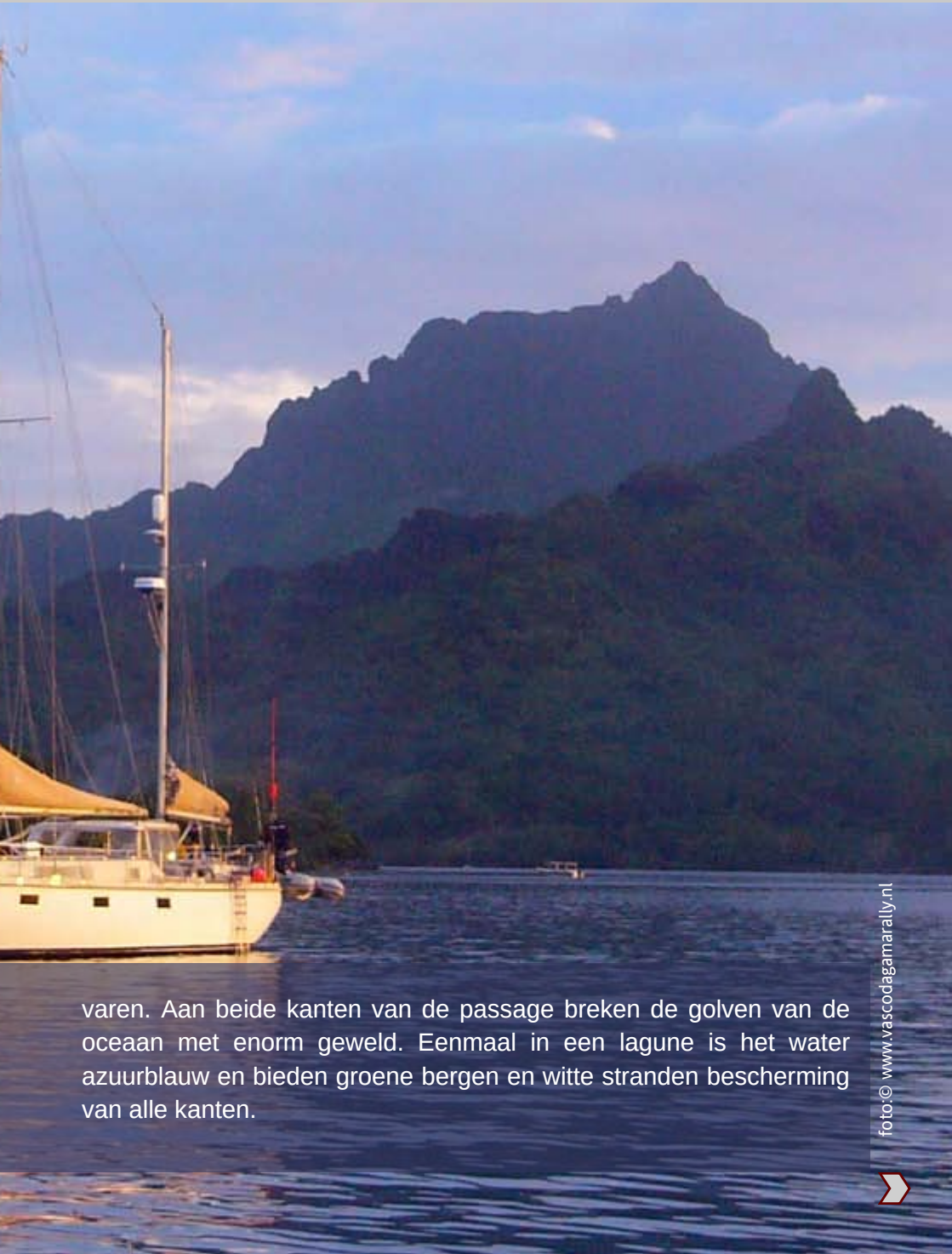

varen. Aan beide kanten van de passage breken de golven van de oceaan met enorm geweld. Eenmaal in een lagune is het water azuurblauw en bieden groene bergen en witte stranden bescherming van alle kanten.

foto:© www.vascodagamarally.nl

Frans-Polynesië: werkelijkheid evenaart droom

De bemanningen van de Nederlandse boten die momenteel zeilen, ankeren en zwemmen rond de eilanden van Frans-Polynesië zijn op hun websites zonder uitzondering laaiend enthousiast over het gebied.
De zeilers hebben al bij de voorbereidingen van de reis eilanden als Tahiti en Bora Bora hoog op de verlanglijst van te bezoeken plaatsen gezet.
En de werkelijkheid blijkt de droom te evenaren. De hoge prijzen zijn het enige minpunt, maar voor anker in een ansichtkaart stappen de zeilers daar makkelijk overheen. De ongereptheid van de eilanden is niet meer zoals dat was in de tijd van Moitessier. Luxe hotels en romantische paalwoningen trekken vermogende vliegtoeristen naar de witte stranden. Toch blijkt het nog erg makkelijk om de perfecte idylle te vinden. Eenzame, groen omrande ankerbaaien aan lege stranden zijn er volop.
De bemanning van de *Antares* meldt: “Wanneer je het toerismegehalte van Europa en het Caribisch gebied gewend bent, valt het reuze mee...”
Maar liefst zeven boten tellen we op de actuele Zilte Wereldkaart in dit deel van de Stille Zuidzee: *Angelique*, *Antares*, *Future*, *Hafskip*, *Happy Monster*, *Pim* en *Sea Beryl* beleven in onze herfst een hoogtepunt van hun wereldomzeiling.

Zoom in op een desolate ankerplek in Patagonië of een tropische baai in de Pacific en zie welke boten daar in een droomdecor liggen. Of tik de naam in van de boot die vorig jaar nog naast je in de marina lag en nu onderweg is naar de zon. Met een muisklik ga je door naar de website van de wereldzeiler om de laatste logboekbijdragen te lezen en de jaloersmakende foto's te zien.

Google Earth

In *Zilte Wereld* is slechts ruimte voor een deel van de wereldkaart. Door op de punaise in de kaart te klikken open je alle posities in Google Earth. Staat Google Earth nog niet op je computer, dan kun je het gratis downloaden.

Geef je positie door

Alle zeilers die Nederland voor een jaar of langer achter zich laten kunnen een plek krijgen op de Zilte Wereldkaart. Mail daarvoor je positie naar ziltewereld@ziltmagazine.com. In de pop-up bij de positie is ook plaats voor een of twee korte zinnen over jezelf, je boot of de plek waar je bent. Een link naar je eigen website past daar ook in. De positie en begeleidende tekst veranderen elke twee weken. Zilt

Hoe ruikt de zee? Hoe voelt een storm? Hoe klinkt een windstilte? Zelfs in onze multimediale wereld zijn er nog talloze schijnbaar onmogelijk te beantwoorden vragen. Maar dat weerhoudt ons er niet van naar antwoorden op zoek te gaan. Zintuigen in twee dimensies...

Foto: © Ruud Katenberg

Zilte Zintuigen

Het zilte gevoel is overal. Na de woeste golven en vliegende stormen op deze pagina's, kiezen we deze keer voor niet meer dan halve vierkante meter zilt. Gefotografeerd in een getijdepoeltje tussen de rotsen van Zuid -Bretagne.

Wekelijks vertelt Zilt huismeteoroloog Henk Huizinga hoe het zeilweer voor het komende weekend wordt. Kijk en luister naar zijn analyse en klik daarna op je eigen vaarwater in de kaart hieronder.

Weerbericht voor 28, 29 en 30 september 2007

Overgang naar rustig najaarsweer

De wisselvalligheid van de laatste dagen gaat gedurende het weekend plaatsmaken voor een periode met rustiger najaarsweer.

Vrijdagmiddag +36: Een depressie, afkomstig uit Italië, trekt naar het noorden en bezorgd ons veel bewolking, regen en wind uit het noordoosten. Op de Wadden goed voor 25-30 knopen wind, afnemend naar 10-15 knopen in het zuidwesten van het land.

Zaterdagmiddag +60: de depressie ligt nu bij Denemarken en vult daarbij op. West van het Iberisch Schiereiland komt een volgende storing aan. De wind komt bij ons inmiddels uit het noorden, met opnieuw boven de Wadden de meeste wind: 15-20 knopen en zo'n 10 knopen langs de Zeeuwse kust.

Zondagmiddag +84: Wij zitten tussen de twee lagedrukgebieden in met een opbouwend hoog, waardoor de wind is afgenomen naar variabel met 5 knopen.

Oktober maakt volgende week een veelbelovende start.

Het Zilt weerbericht wordt verzorgd door NIMOS Meteotraining
www. nimosmeteo.nl

Bemanning

De bemanning van Zilt Magazine bestaat uit:
Ruud Kattenberg, Sjors van der Woerd, Laurens van Zijp, Michiel Scholtes, Henk Huizinga, Jimmy Lengkeek, Pieter Nijdeken en vele opstappers.

Aan de kajuittafel

Onze manier van werken is even onconventioneel als *Zilt* zelf. Verwacht ons daarom niet in een spectaculair kantoor. We zijn het liefst aan boord, op het water of onderweg naar een goed verhaal.

De redactievergadering houden we aan wisselende kajuit- en keukentafels en verder zijn we uitgerust met e-mail, chat en Skype.

De beste manier om ons te bereiken, is een e-mail te sturen aan: redactie@ziltmagazine.nl

De inhoud van *Zilt* Magazine mag op geen enkele wijze worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming van de makers. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor fouten in deze publicatie.

© *Zilt* Media Producties - 2007

Zilt Zoekt Zeilers
Abonneer je nu en ontvang gratis:
-elke week het zeilersweerbericht
-elke veertien dagen Zilt Magazine
Surf naar www.ziltmagazine.nl
en vul je e-mailadres in
Of klik hier om Zilt naar een
zeilvriend te sturen